

B İ B L İ Y O G R A F Y A

Kütüphanecileri ilgilendiren yeni eserler

İSTANBUL BELEDİYE KÜTÜPHANESİ ALFABETİK KATALOĞU

II., III. Ciltler

Tertipliyen: İstanbul Belediye Kütüphanesi Müdürü M. Orhan Durusoy.
İstanbul 1954.

2. cilt: Millî Eğitim Bakanlığı 4 + 155
S. 8°

3. cilt: Çelikkilt M. VI + 508 S. 8°

Yayımlayan: İstanbul Belediye Kütüphanesi.

Bu eserin 1. cildinden bültenimizin 2. cilt, 1. sayısında (1953) söz açmıştık. M. Orhan Durusoy, müdürü bulunduğu kütüphanenin kataloğunu bir an önce tamamlamak dileğinde olduğunu gösteriyor. Değerli koleksiyonları içinde toplayan İstanbul Belediye Kütüphanesinin basılmış bir kataloğu bulunması, bilim adamlarımız için birçok kolaylıklar sağlayacaktır. Kitabın 1. cildi: "Osman Ergin kitapları - Arapça ve Farsça basma eserler" kaydını taşıyordu.

2. cilt "Belediye ve M. Cevdet kitapları"nın "Arapça ve Farsça basma eserler"ine ayrılmıştır. Bu cildin, birinci cilde ek sayılacağını belirten M. Orhan Durusoy, 1. cildi Osman Ergin'e ayırmasının sebebini ilk cildin başında açıklamıştı (Geçen yazımıza bakınız). 2. cilt, Belediyenin satın aldığı eserlerle Muallim M. Cevdet İnançalp'ın kütüphanesindeki Arapça-Farsça basma eserleri derlemiştir. Bu ciltte 1959—3056 numaralar arasındaki kitapları buluyoruz. Kitabın sonunda "müellif isimleri, yabancı müellifler, yabancı kitap isimleri" başlıkları ile üç indeks eklenmiştir.

3. cilt: Osman Ergin kitaplarının "Türkçe ve yabancı dil basma eserleri"ni içinde toplamaktadır. 3047-7007 numaralar arasındaki eserleri derleyen bu ciltte de geniş bir "Müellif indeksi" bulunmaktadır.

Bu ciltlerde de 1. ciltte olduğu gibi kitap adları esas alınarak alfabetik bir tertip gözetilmiştir.

M. Orhan Durusoy'u kutlamak, kendisine minnet duyduğumuzu belirtmek borcumuz, kütüphane kataloğunu bir an önce tamamlama imkânını bulmasını dilemek ise ödevimizdir.

S. N. Özerdim
Millî Kütüphane Başuzmanı

İZAHLI KONYA BİBLİYOGRAFYASI

Hazırlayan: Muzaffer Erdoğan. İstanbul 1952, Anıl M. 99+XIV+2 S. 8° 200 kuruş.

M. Erdoğan, kitabı hazırlamaktaki amacını şu satırlarla belirtiyor: "Ekserisi bugün Konya ile İstanbul gazete ve dergilerinin mebzul miktardaki eski koleksiyonları arasında bulunan bir takım makale ve etütleri içerisine almakta olan bu küçük kitap; bir taraftan onları bir dereceye kadar unutulmaktan kurtarmayı, diğer taraftan ise mezkûr şehir kütüphaneleri ile eşhas elindeki bazı yazma eserleri alâkadarlara muhtasaran tanıtmayı istihdaf etmektedir". Yazar, bibliyografyasında, "umumi mahiyette eserlerden ziyade Konya ve çevresini doğrudan doğruya alâkadar edenlerini bir araya toplamak ve bunlardan bazıları hakkında lüzumlu izahlarda bulunmak" yolunu tuttuğunu da işaret etmektedir. Kronolojik ve sistematik sınıflandırmalar yerine yazar adlarına göre alfabetik bir sıra gözetmesinin sebebini de, yazarların bütün yazdıklarını kendi imzaları altında toplamak isteğine bağlıyor.

Bibliyografya, yazar adlarına göre tertiplenmiştir; fakat soyadı yerine öz adlar esas tutulmuştur. M. Erdoğan, neden bu şekli seçtiğini açıklamıyor. Bugün için öz adları başa almak belki bir kolaylık sayılabilir. Bilhassa yaşı ilerlemiş olanlar, yazarlarımızı daha çok öz adlarıyla tanırlar. Ancak, bu pratik amaç dikkate alındıysa isabet edilmemiştir. Aradan yirmi yıl geçtiği halde soyadlarına alışamadıysak sebebi biraz da böyle "pratik amaçlar"dır. Bazı yazarlarımızın soyadı kullanmamakta direnmeleri de araştırmacılara zaman kaybettirmektedir. Bazan, bir bibliyografyanın yayımlanması, bir soyadının araştırılması yüzünden gecikmektedir. Her gün gazetelerde yazıları okunan kimselerin soyadlarını bulmak bir mesele teşkil etmektedir. Çünkü, yazarın çalıştığı gazete bile böyle bir soruyu hiç sorulmamış

gibi karşılamakta, cevap vermeğe lüzum görmemektedir. Bibliyografyalarda, soyadı bilinmeyen kimselerin soyadlarını ortaya çıkarmak; öteki araştırmacılara zaman kazandırır. M. Erdoğan'ın, kitabının ikinci baskısını yaparken bu noktayı dikkate alacağını umarız.

Bibliyografyada yazma eser, basma eser, makale... hep birden yazar adı altında toplanmıştır. Bibliyografyayı hazırlıyandan, konu sınıflandırmasından önce, kitaplarla makaleleri; hele yazma eserleri ayırması beklenir. Yazma eserler üzerinde gerekli açıklamalar yapılmış, buldukları kütüphaneler gösterilmiştir. Basma eserlerin hemen hemen tam künyeleri verilmiş, yalnız boyları, seri kayıtları alınmamıştır. Makalelerin çıktığı periyodiklerin sayısı ve tarihleri gösterilmiştir. Kitabın sonunda kişi ve yer adlarını gösteren iki indeks buluyoruz.

Konya üzerinde çalışacaklar için bu rehber oldukça fayda sağlayacaktır. M. Erdoğan, memleketi için hayırlı bir iş yapmış oluyor. Eserin ikinci baskısında, kendisinin belirttiği ekleri, düzeltmeleri yaparken bibliyografya metodu bakımından bazı noktalara da dikkat edeceği tabiidir.

TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ AYLIK HABERLER BÜLTENİ

1953 yılı ocak ayındanberi bu ad altında teksir makinesinde çoğaltılmak suretiyle bir bülten yayımlanmaktadır. Yerli ve yabancı kütüphanelere ücretsiz olarak gönderilen bu bültende Türkiye'deki kütüphanecilik çalışmalarına ait haberler, ölen kütüphanecileri, yazarları bildiren ölüm haberleri, bir ay içinde basında kütüphane, kitap, okumak.. konularında çıkmış kitap, broşür, yeni periyodik ve yazıların bibliyografyası, kütüphanecileri ilgilendirecek genel konulu eserlerin künyeleri verilmektedir. 1954 yılı ortalarında bültene dış haberler de konulmağa başlanmıştır (Eylül 1955 te çıkan son sayısı : 33).

MİLLÎ KÜTÜPHANE PERİYODİKLER BÖLÜMÜ AYLIK BÜLTENİ

Yukarıdaki bültenle birlikte dağıtılan bu bülten de teksir makinesinde çoğaltılmaktadır. İlk sayısı ocak - nisan 1953 tarihini taşımaktadır (sayı: 1-4). Bültende Türkiye'de yeni çıkan periyodiklerle

Millî Kütüphane'ye yeni gelmeğe başlayan yabancı periyodikler tanıtılmaktadır. İlk yıl, Türkiye'de çıkan periyodiklerin yalnız önemli olanları kaydedilmiş, ikinci yıl, ikinci derecedeki periyodiklerin listesi de verilmeğe başlanmıştır. İkinci yıldanberi, Millî Kütüphane koleksiyonlarında bulunan yerli ve yabancı dergiler de tanıtılmakta; ayrıca, yabancı basında Türkiye hakkında yayımlanmış bir kısım yazıların bibliyografyası verilmektedir (Ağustos 1955 te çıkan son sayısı : 32).

S. N. ÖZERDİM

Millî Kütüphane Başuzmanı